

ЗВІТ

за результатами дослідження

**«Оцінка потенціалу громадянського суспільства в
адвокаційній діяльності у Львівській, Тернопільській
та Івано-Франківській областях»**

червень 2025 року

ЗМІСТ

- 1. Резюме**
- 2. Ключові результати**
- 3. Методологія**
- 4. Загальні результати**
 - 4.1 Загальна інформація про організації**
 - 4.2 Цільові групи та їхні потреби**
 - 4.3 Адвокаційна діяльність**
 - 4.4 Участь в процесах прийняття рішень**
 - 4.5 Потенціал організацій**
 - 4.6 Потреби громад щодо покращення ситуації людей з інвалідністю**
- 5. Висновки**
- 6. Рекомендації**

Резюме

Сектор (програма): Inclusion.

Області України, в яких проводилось дослідження: Івано-Франківська, Львівська, Тернопільська.

Назва мережі Карітас (які брали участь у дослідженні): Карітас Дрогобич, Карітас Стрий, Карітас Івано-Франківськ та Карітас Тернопіль.

Мета дослідження: Сформувані цілісне уявлення про місцевий контекст та потенціал громадянського суспільства щодо адвокації прав людей з інвалідністю і їх участі в ухваленні рішень. Звіт підготовлено менеджером з моніторингу і оцінки Катериною Кухтій.

Ключові результати

- 76% опитаних зазначили, що представники вразливих груп залучаються до процесів прийняття рішень;
- 75% опитаних організацій назвали відсутність фінансування основним бар'єром для ефективної адвокаційної діяльності;
- 71% організацій мають досвід участі в публічних процесах прийняття рішень;
- 58% мають досвід реалізації адвокаційних ініціатив.

Методологія

У цьому дослідженні основним джерелом даних стали напівструктуровані інтерв'ю з ключовими інформантами - представниками організацій громадянського суспільства або груп інтересів, які працюють з особами з інвалідністю. Було проведено 24 інтерв'ю у Львівській, Івано-Франківській та Тернопільській областях, що дозволило отримати різні погляди на поточний стан, виклики та можливості для посилення адвокаційної діяльності організацій громадянського суспільства в регіонах. Ці інтерв'ю слугували основою для подальшого аналізу.

Табл. 1. Кількість опитаних в областях (n=24)

Область	Ключові інформанти (осіб)
Львівська	10
Івано-Франківська	7
Тернопільська	7
Всього	24

Загальні результати

Завдання дослідження:

1. Оцінити рівень спроможності ОГС до здійснення адвокаційної діяльності;
2. Вивчити досвід участі ОГС у процесах ухвалення рішень на місцевому рівні;
3. Проаналізувати бар'єри та потреби ОГС у підвищенні ефективності адвокації;
4. Напрацювати рекомендації для посилення адвокаційного потенціалу ОГС та їх впливу на політики щодо людей з інвалідністю.

Загальна інформація про організації

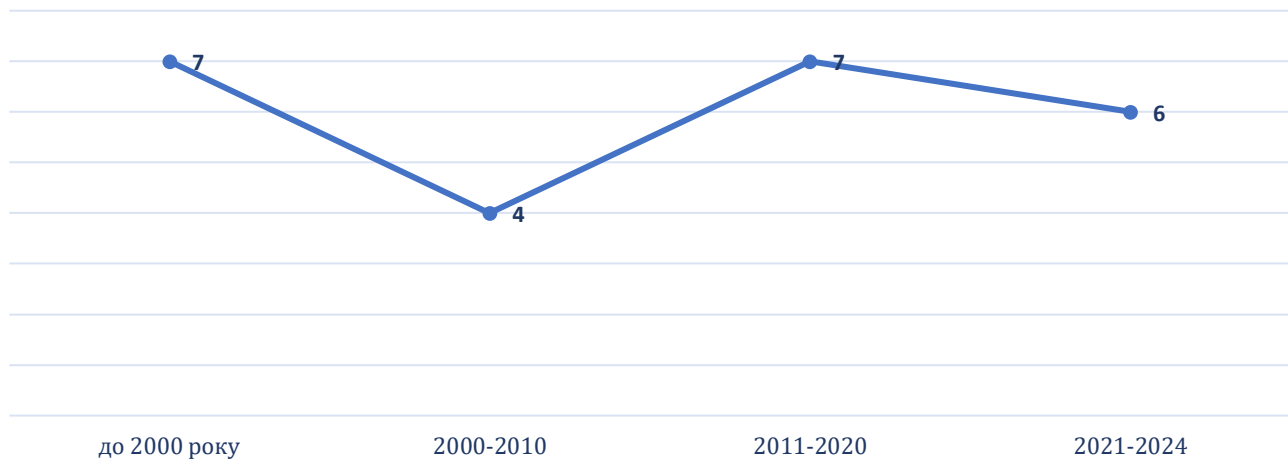
До участі в дослідженні були залучені організації з трьох областей: Львівської, Івано-Франківської та Тернопільської. Переважна більшість опитаних - це громадські організації (19 з 24), проте також були представлені державні структури (3 з 24), одна благодійна організація та одна приватна ініціатива. В Тернопільській області всі респонденти представляли громадські організації, тоді як у Львівській та Івано-Франківській структура більш різноманітна.

мал. 1 Форма організацій (по областях), n=24

Організації, які взяли участь у дослідженні, були створені у період з 1940 до 2024 років. Найстаріша з них заснована ще у 1940 році, а найновіші у 2024 році. Це свідчить про широкий спектр досвіду та етапів розвитку серед респондентів.

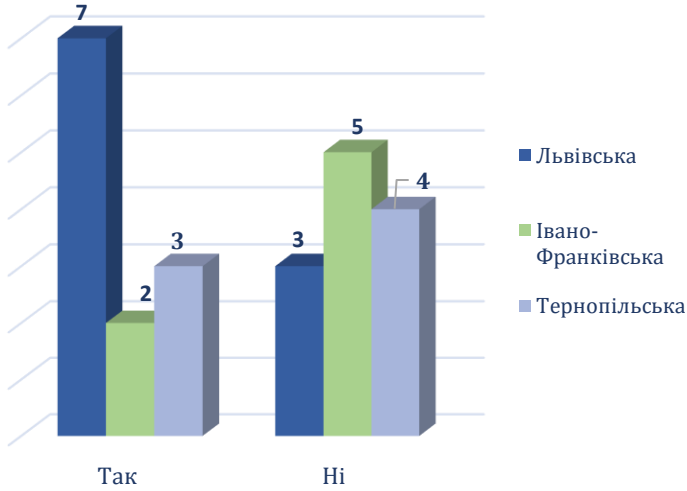
мал. 2 Періоди заснування опитаних організацій, n=24

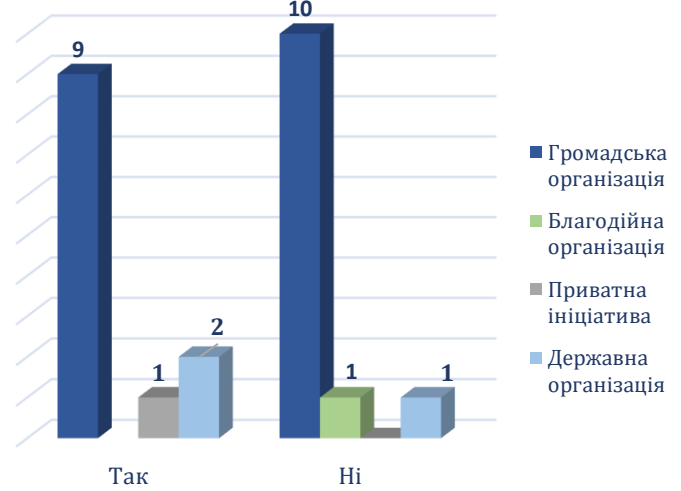
Більшість організацій були створені після 1991 року, що узгоджується з активізацією громадянського сектору після здобуття Україною незалежності.

Згідно з отриманими результатами інтерв'ю, половина організацій, які взяли участь у дослідженні, має серед своїх членів або засновників осіб з інвалідністю. Найвищий показник зафіксовано у Львівській області (7 з 10), найнижчий - в Івано-Франківській (2 з 7).

мал. 3 Чи є у складі організацій особи з інвалідністю? (по областях), n=24

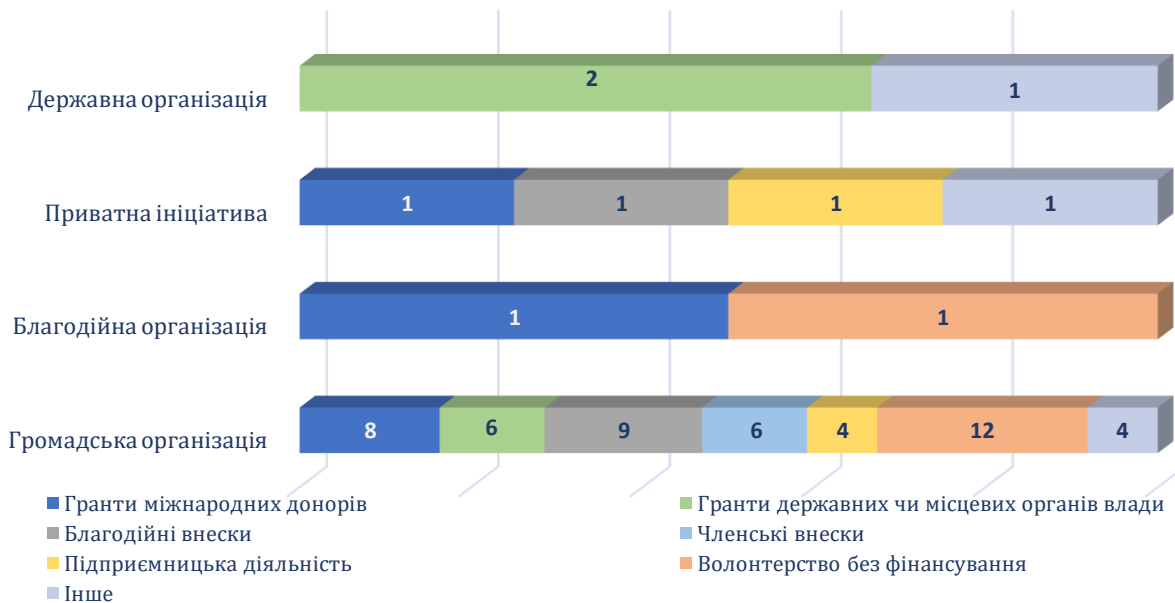
мал. 4 Чи є у складі організацій особи з інвалідністю? (по організаціях), n=24

Організацій, які брали участь у дослідженні, продемонстрували значну варіативність у масштабах людських ресурсів. Кількість активно залучених працівників та волонтерів коливається від 2-х до понад 400 осіб (якщо рахувати сумарно працівників і волонтерів у великих структурах). Близько половини організацій надали загальну кількість без розподілу за ролями, з середнім показником у межах 50-ти осіб на організацію.

Інша частина респондентів деталізувала дані, вказуючи окремо кількість працівників, волонтерів, а також осіб, що залучаються епізодично (наприклад, лише на час проведення заходів). В окремих випадках працівники працюють на волонтерських засадах, що свідчить про гнучкі моделі організації роботи, характерні для громадського сектору.

мал. 5 Основні джерела фінансування (по організаціях), n=24

Основними джерелами фінансування для опитаних організацій є волонтерська діяльність без фінансування (13 з 24), гранти міжнародних донорів (10 з 24) та благодійні внески (10 з 24). Також

третина організацій залучає державне або місцеве фінансування, а чверть використовує членські внески чи інші джерела. Це свідчить про високу залежність від зовнішньої підтримки та обмеженість власних сталих фінансових механізмів.

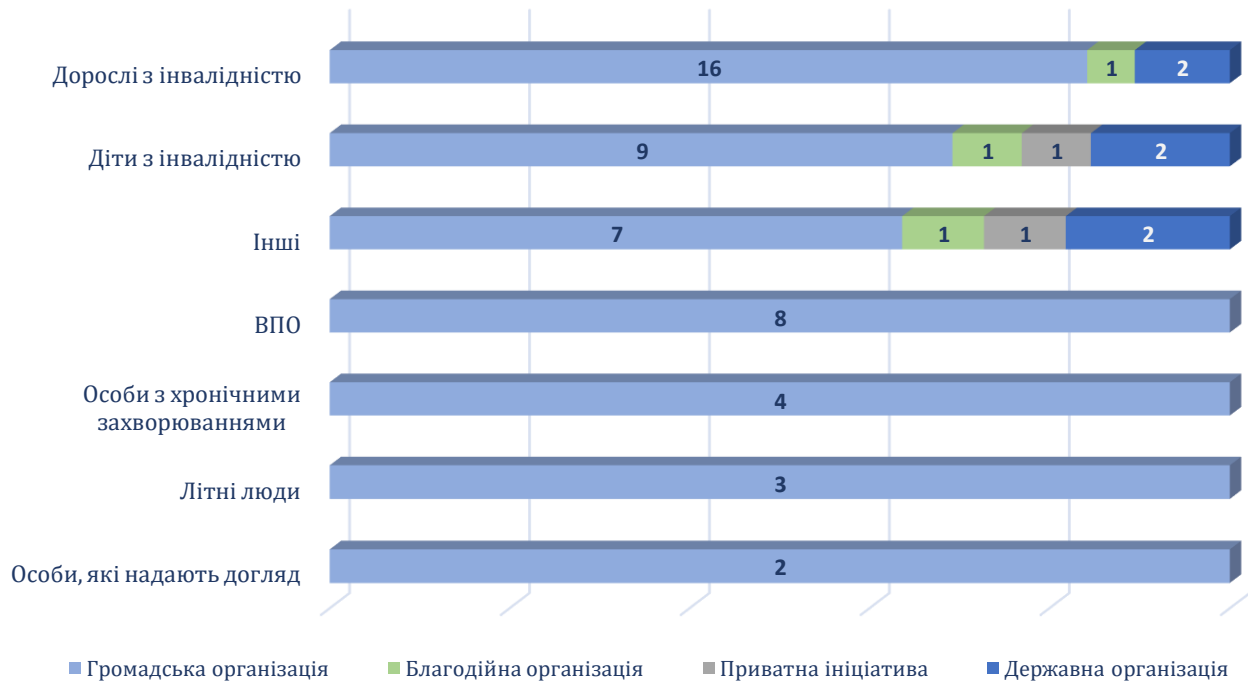
Деякі організації зазначили додаткові джерела фінансування та підтримки, які не були охоплені у стандартному переліку варіантів. Серед них міські бюджети та цільова допомога від місцевої влади, зокрема фінансування до святкових дат, компенсація оренди чи оплата комунальних послуг для офісних приміщень. Окремі респонденти згадували про фандрейзингові заходи спільно з благодійними фондами та співпрацю з приватним бізнесом. Як один із прикладів було наведено соціальне підприємництво «Пряник від серця», через яке організація залучала кошти за допомогою виїзних майстер-класів та корпоративних замовлень від ІТ-компаній і місцевих закладів. Хоча ця діяльність була тимчасово призупинена через війну, досвід таких ініціатив демонструє потенціал до самозабезпечення та креативного підходу до фінансування.

Цільові групи та їхні потреби

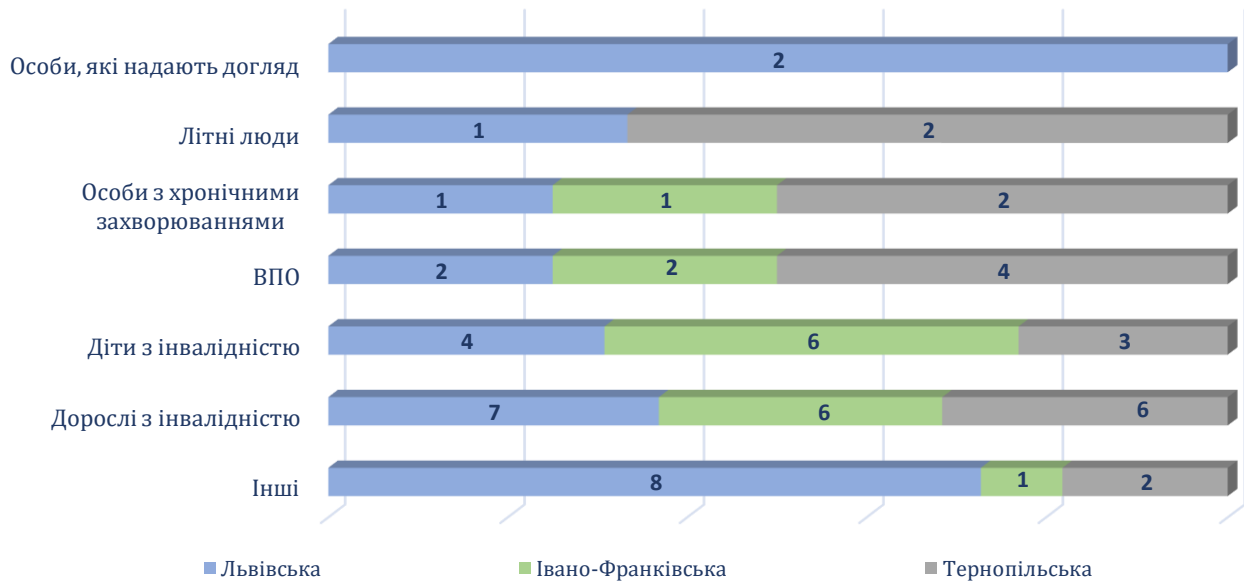
Опитані організації працюють переважно з особами з інвалідністю, але також частково охоплюють інші вразливі категорії.

Найбільш охопленою категорією є дорослі з інвалідністю, з ними працює 19 з 24 організацій. Особливо високий цей показник серед громадських організацій. 13 з 24 організацій працює з дітьми з інвалідністю. Менш охопленими категоріями є внутрішньо переміщені особи, з якими працює 8 організацій, переважно в Тернопільській області. 4 організації працює з особами з хронічними захворюваннями та 3 з 24 охоплюють потреби літніх людей (здебільшого у Львівській та Тернопільській областях). Детальніше охоплення цільових категорій за областями та типами організацій показано на діаграмах №6 і №7

мал. 6 Охоплення цільових категорій (по організаціях), n=24

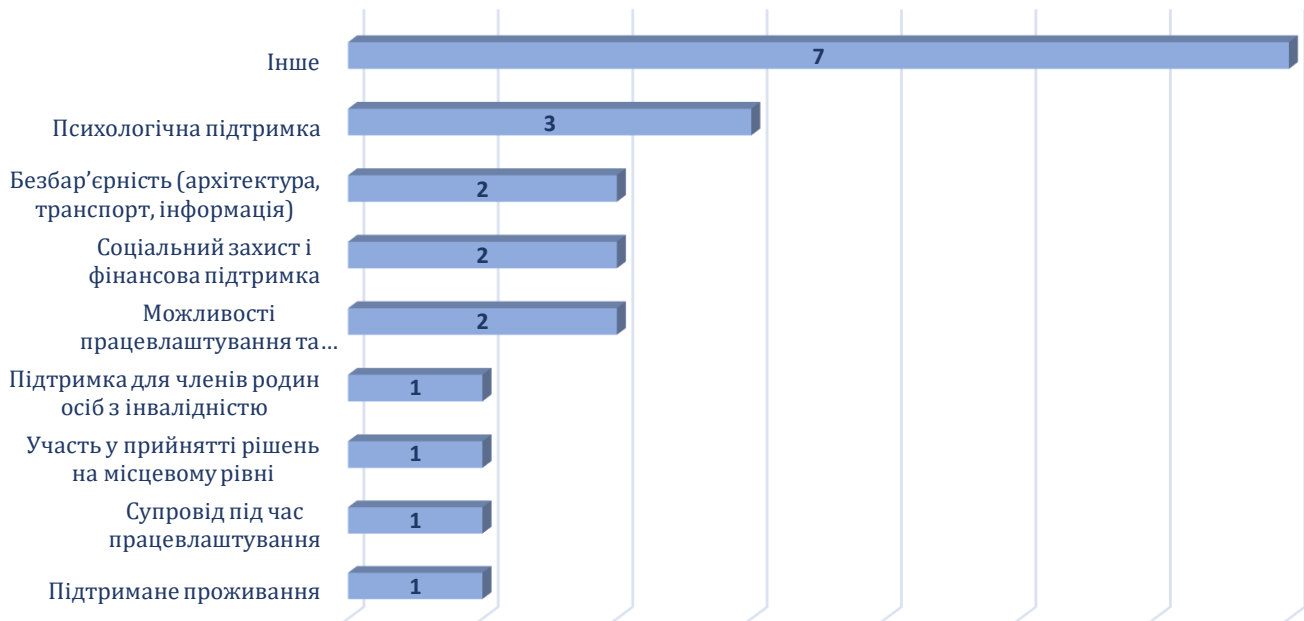

мал. 7 Охоплення цільових категорій (по областях), n=24

Ключові інформанти найчастіше вказували на критичну потребу в соціальному захисті та фінансовій підтримці, а також у реабілітаційних послугах і доступі до медицини. На діаграмах №8-10 більш детально показані найбільш критичні потреби вразливих категорій населення на думку ключових інформантів по кожній із областей окремо.

мал. 8 Потреби вразливих груп у Львівській області (n=10)

Серед додаткових потреб в Львівській області, зазначених респондентами як «Інше» були виділені: тривала психологічна підтримка батьків та осіб з інвалідністю, соціалізація та прийняття в суспільстві, правова підтримка (зокрема щодо недієздатності та спадкування), а також корекційне навчання і доступ до музичної освіти. Також зроблено акцент на нестачі реабілітологів, відсутності дотованого транспорту, низьких пенсіях і неможливості самостійно забезпечити базові потреби (ліки, засоби гігієни, продукти тощо). Окремі організації вказували на труднощі у визначенні потреб

через війну, нестабільність і виїзд частини родин за кордон.

Серед «Інших» потреб, озвучених представниками організацій Тернопільської області, чітко

мал. 9 Потреби вразливих груп у Тернопільській області (n=7)

виокремлюється запит на гуманітарну підтримку, зокрема забезпечення продуктами харчування, засобами гігієни та ліками. Також респонденти наголошують на потребі у базових соціальних послугах, які наразі або відсутні або надаються епізодично. Окремо підкреслюється важливість фізичної доступності (наявності пристосованих приміщень та інклюзивного транспорту) без яких неможливо забезпечити повноцінну участь осіб з інвалідністю у громадському житті.

мал. 10 Потреби вразливих груп у Івано-Франківській області (n=7)

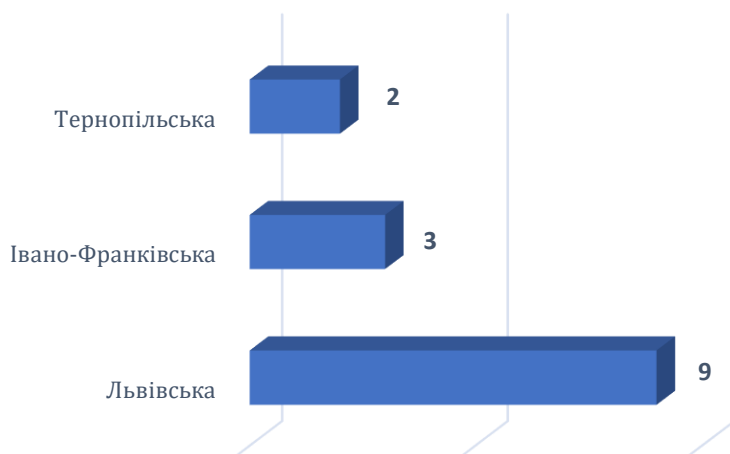

Потреби значно відрізняються між регіонами: в Івано-Франківській області переважають економічні та соціальні проблеми, тоді як у Тернопільській питання охорони здоров'я та підтримки родин. У Львівській області потреби розподілені більш рівномірно, але менш концентровано.

Адвокаційна діяльність

Серед організацій, які брали участь у дослідженні 14 мають досвід реалізації адвокаційних ініціатив - таких як звернення до органів влади, участь у слуханнях, кампанії з підвищення обізнаності або лобювання змін у політиках.

мал. 11 Наявність досвіду реалізації адвокаційних ініціатив (по областях), n=14

З регіональним розподілом найвищий рівень адвокаційної активності є у Львівській області, тоді як в Івано-Франківській та Тернопільській областях цей показник суттєво нижчий. Це може свідчити як про різну зрілість громадського сектору в регіонах, так і про відмінності у доступності платформ для адвокації, досвіді команд або пріоритетах місцевих громадських структур.

Наведені респондентами приклади свідчать про широкую тематику, різноманітні підходи та реальні досягнення. Частина ініціатив стосувалась **покращення фізичної доступності**, таких як встановлення пандусів, маркування стоянок, запуск соціального таксі або консультативна участь у реконструкціях об'єктів інфраструктури. Інші приклади показують **успішний правозахисний компонент** - звернення до органів влади щодо дискримінації у транспорті, доступу до медичних послуг, надання пільг та зміни процедур, що дозволяло досягти конкретних рішень (зміна часу зупинки потягів, відновлення пільгового проїзду, лікування людей з інвалідністю тощо).

Частина ініціатив була спрямована на **соціальну інтеграцію та культурну інклюзію**. Наприклад, інформування громадськості до Всесвітнього дня людей із синдромом Дауна, підтримка культурних заходів та майстер-класів. Окремі організації реалізовували **адвокацію на системному рівні**, ініціюючи створення центрів, участь у робочих групах, розробку рішень щодо підтриманого проживання чи моніторинг безбар'єрності в партнерстві з міжнародними організаціями. Також були приклади **адвокації у сфері психічного здоров'я** та підтримки ветеранів. Незважаючи на те, що деякі ініціативи не завершилися практичними результатами, їх наявність вказує на активні спроби впливати на політику, практики та суспільні уявлення.

Серед організацій, які реалізовували адвокаційні ініціативи, **найчастіше партнерами виступали органи влади**. Про таку співпрацю повідомили 16 з 24 респондентів, зокрема:

- 15 громадських організацій;
- 1 державна.

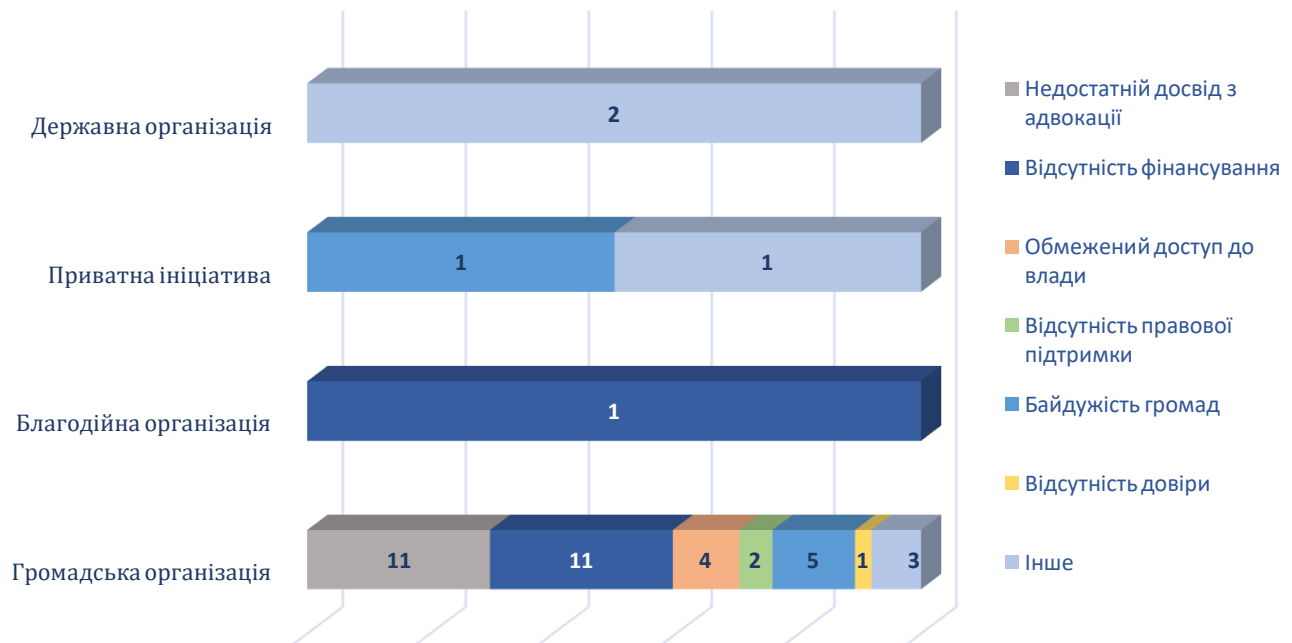
Міжнародні організації виступали партнерами у 10-ти випадках. **Інші ОГС** були партнерами у 8-ми випадках, найактивніше для приватних ініціатив та частини ГО і державних структур. **Бізнес-сектор** також був залучений у 8-ми випадках, передусім громадськими та державними організаціями. **Медіа партнери** згадані у 7 з 24 відповідей, виключно з боку громадських

організацій. **Партнерство з науковими та академічними установами** зазначили лише приватні ініціативи (1 випадок). Лише одна ГО повідомила, що не мали жодних партнерів у своїх адвокаційних заходах.

мал. 12 Бар'єри на шляху до впливу: погляд ОГС (n=24)

мал. 13 Бар'єри на шляху до впливу: погляд ОГС (по організаціях), n=24

Аналіз бар'єрів, які ускладнюють реалізацію адвокаційної діяльності, показав, що **основними перешкодами є відсутність фінансування та недостатній досвід в адвокації**. Проблему браку фінансування зазначили благодійна організація, а також 11 з 19 громадських. Водночас саме громадські організації вказували на найбільшу кількість різних бар'єрів, включно з браком досвіду, обмеженим доступом до влади, відсутністю правової підтримки та недовірою з боку громади. Байдужість громад як бар'єр відзначили 7 з 24 загалом. Регіонально найгострішими проблемами

стали відсутність фінансування в Івано-Франківській області (6 з 7) та недостатній досвід в Тернопільській області (4 з 7).

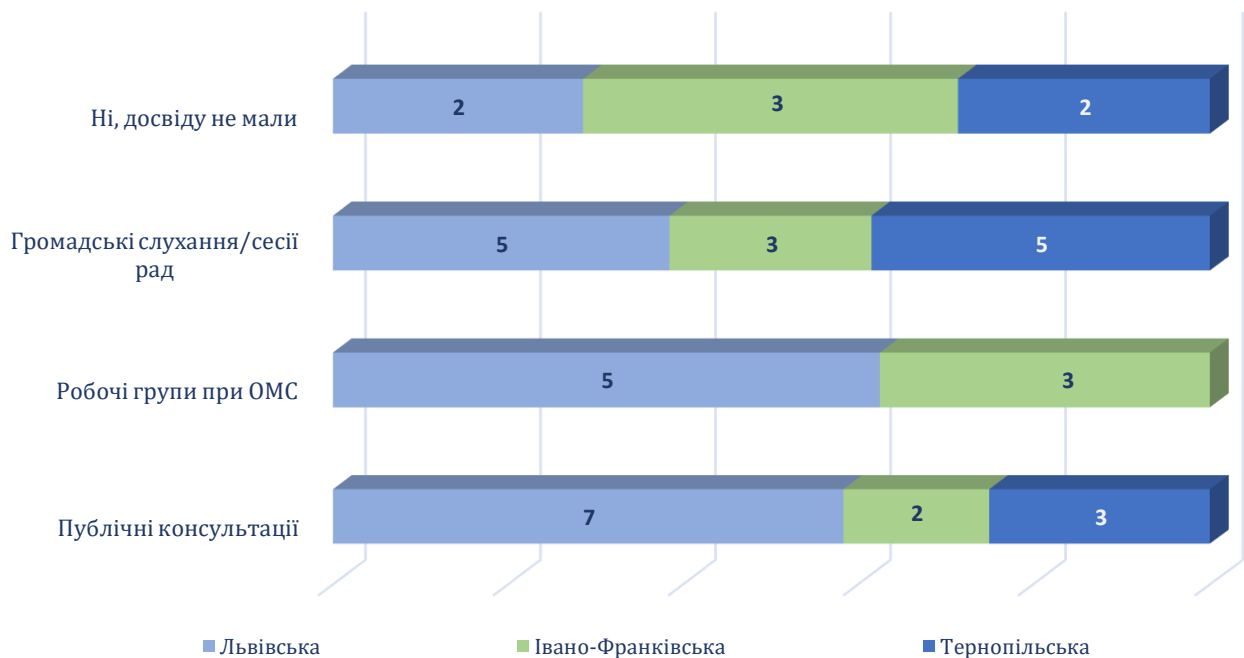
Крім стандартних варіантів, 6 з 24 респондентів обрали відповідь "Інше", у коментарях до якої були вказані додаткові не менш важливі бар'єри. Зокрема, організації згадували низьку активність громад та небажання членів долучатись до змін, відсутність безбар'єрного середовища, низьку обізнаність батьків щодо доступних державних послуг, що ускладнює як адвокацію, так і взаємодію з цільовими групами. Окремо підкреслювалася стигматизація психічного здоров'я, а також вплив людського фактора в органах місцевої влади, що може створювати неформальні перешкоди.

Загалом результати свідчать про потребу у комплексній підтримці ОГС зокрема у вигляді фінансування, навчання з адвокації та створення стабільних партнерств з органами влади та громадами.

Участь в процесах прийняття рішень

Загалом 12 з 24 організацій мають досвід участі в процесах прийняття рішень. 13 опитаних інформантів зазначили, що мають досвід участі у громадських слуханнях або сесіях рад, що свідчить про певну відкритість місцевого самоврядування до взаємодії з громадськістю. Публічні консультації, як формат участі згадали 12 респондентів, тоді як участь у робочих групах при органах місцевого самоврядування є менш поширеною, а саме лише 8 організацій мали відповідний досвід. У той же час майже третина (7 з 24) організацій не брали участь в жодному з перелічених процесів.

мал. 14 Досвід участі в процесах громадської участі (по областях), n=24

Організації, які були залучені до цих процесів, найчастіше піднімали питання, що стосуються безбар'єрності, доступності транспорту та приміщень, захисту прав осіб з інвалідністю, молодіжної політики, охорони здоров'я та громадського бюджету.

Ролі, які виконували організації, були різними:

- ініціатори та організатори (наприклад, у сфері реабілітації чи молодіжної політики);
- активні учасники робочих груп та наглядових рад;
- представники, що надавали пропозиції та здійснювали лобіювання;

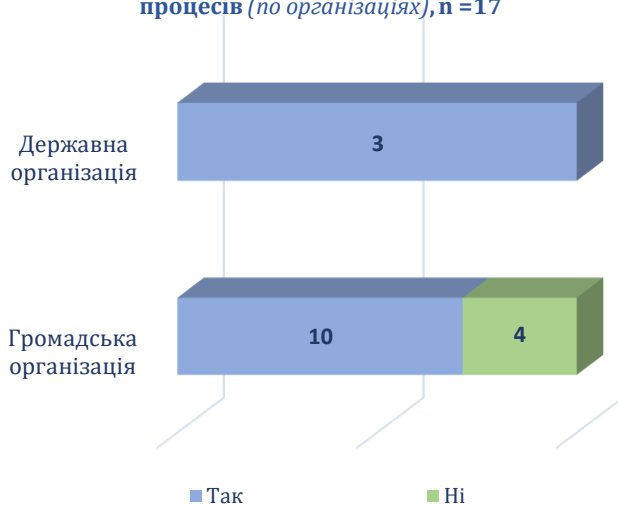
- експерти та консультанти;
- монітори безбар'єрності, які проводили оцінювання доступності об'єктів інфраструктури;
- інформаційні партнери у кампаніях з підвищення обізнаності.

Окремі респонденти відмітили, що завдяки участі в громадських процесах їм вдалось ініціювати конкретні зміни - від встановлення пандусів, організації підйомників у житлових будинках до змін у роботі транспорту та доступу до медичних послуг.

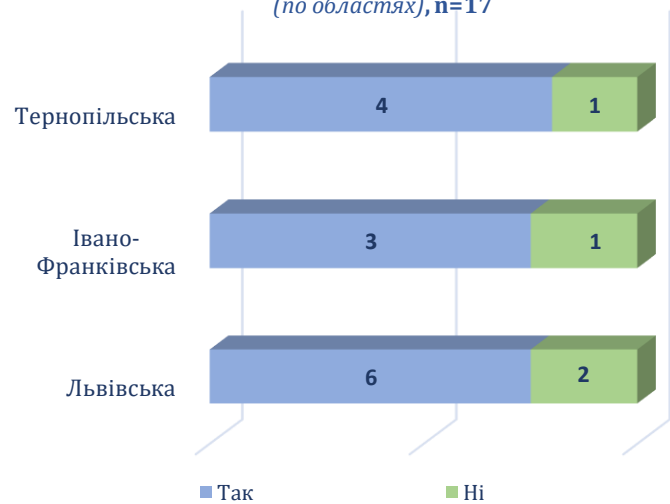
Проте не всі інформанти володіють повною інформацією про характер участі своєї організації або не можуть конкретизувати тематику участі, що може свідчити про слабкий накопичений досвід організації або недостатню залученість усієї команди до таких процесів.

З досвіду респондентів видно, що взаємодія з місцевою владою є дуже різною: від успішного партнерства до повної відсутності комунікації. Частина організації навела приклади результативної співпраці, таких як: реконструкція приміщень, участь в робочих групах, підтримка проєктів безбар'єрності, фінансова та організаційна допомога, надання приміщень. В той же час, інші респонденти вказали на байдужість, ігнорування запитів, непрозорість рішень і фізичну недоступність для осіб з інвалідністю, що унеможливує участь. У деяких випадках навіть висококваліфікованих експертів виключають із процесів, як, наприклад, через недоступне приміщення для засідань.

мал. 15 Залучення вразливих груп до процесів (по організаціях), n = 17

мал. 16 Залучення вразливих груп до процесів (по областях), n=17

Такий досвід показує, що наявність або відсутність діалогу залежить не лише від ініціативності самих організацій але й від готовності влади бути відкритою, інклюзивною та послідовною у діях. Для окремих громад характерне партнерство, а для інших лише формальна або закрита модель взаємодії. Це підкреслює потребу в послідовному впровадженні управління та поширенні успішних практик між громадами

Більшість (13 з 17) опитаних підтверджують залучення представників вразливих груп до процесів через участь у моніторингових групах, заходах, прийнятті рішень, представлення інтересів, часто за власною ініціативою та зусиллями самих представників. Водночас 4 з 17 респондентів відповіли, що залучення не відбувається та серед причин цього були названі: специфіка роботи організацій, які займаються, зокрема, людьми з ментальною інвалідністю, що не можуть самостійно відстоювати свої інтереси, а також те, що участь беруть близькі або опікуни цих людей.

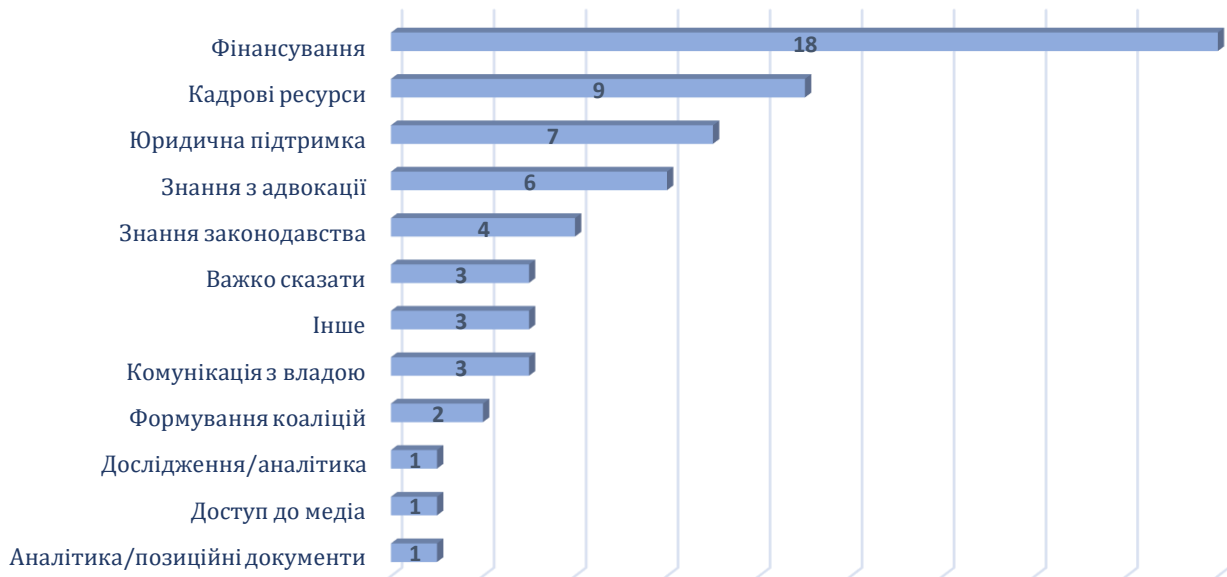
Деякі інформанти не змогли надати обґрунтованого пояснення щодо причин відсутності залученості представників вразливих груп.

Загалом дані свідчать про наявний прогрес у забезпеченні інклюзії, але одночасно підкреслюють потребу в посиленні офіційних механізмів підтримки та більш системному підході до інтеграції вразливих груп у суспільне життя та процеси прийняття рішень.

Потенціал організацій

Опитані організації найчастіше вказували на нестачу фінансування (18 з 24) та кадрових ресурсів (9 з 24) як головні бар'єри у здійсненні ефективної адвокаційної діяльності. Високою залишається потреба в юридичній підтримці (7 з 24) та знаннях з адвокації (6 з 24), що свідчить про необхідність навчання та посилення фахової спроможності. Потреба у знаннях законодавства (4 з 24) і комунікації з владою (3 з 24) також залишається актуальною, як і формування коаліцій (2 з 24). Окремі респонденти зазначили, що їм бракує аналітики, доступу до медіа, позиційних документів та досліджень (по 1 відповіді), що свідчить про недостатню експертизу у стратегічному плануванні та інформаційній підтримці адвокації.

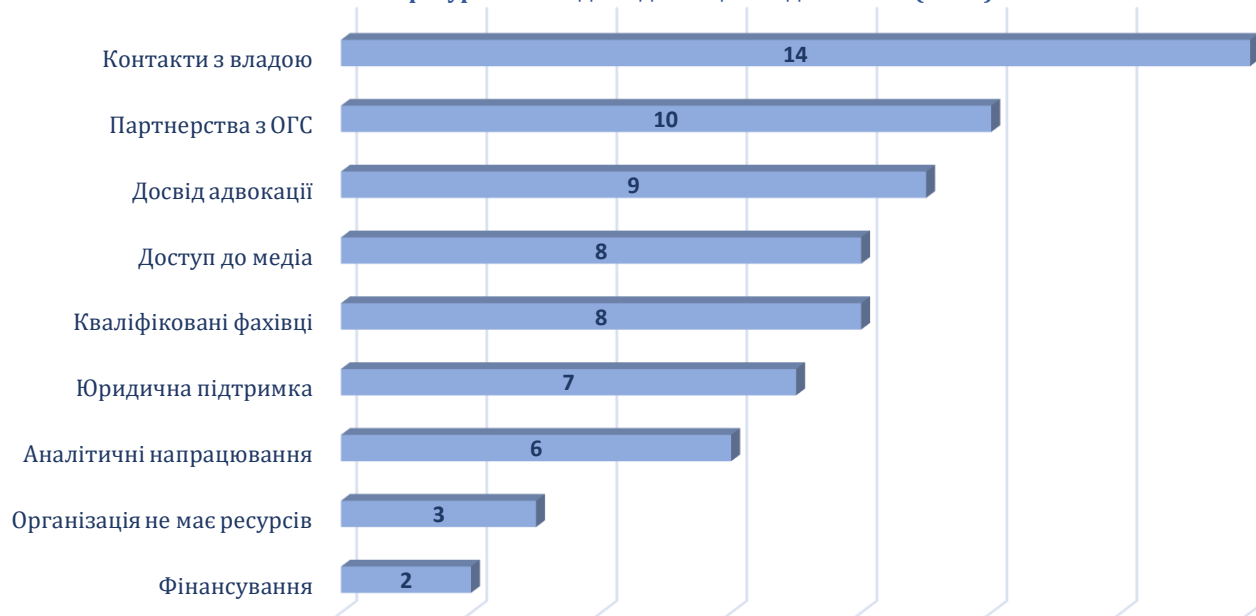
мал. 18 Брак ресурсів та навичок для успішної адвокаційної діяльності (n=24)

Серед відповідей у категорії «Інше» респондентами було названо:

- Потребу в постійному навчанні щодо законодавчих змін і нормативної бази, зокрема щодо оформлення звернень і заяв
- Необхідність розширення кола учасників, які вміють користуватись правовими механізмами (незважаючи на наявного юриста, запит на базову правову обізнаність ширшого кола активістів)
- Навчання з написання грантів хоча б двічі на рік
- Доступ до цифрових навичок: навчання користуванню телефонами, гаджетами, розуміння показників
- Забезпечення комп'ютерною технікою та матеріальне заохочення активістів
- Потребу у психосоціальній підтримці та самоорганізації, зокрема для батьків дітей з інвалідністю, яким потрібно допомогти вийти з ізоляції та створити активну спільноту чи громадську організацію

мал. 17 Наявні ресурси в ОГС для адвокаційної діяльності (n=24)

Результати свідчать про різну сукупність бар'єрів: від матеріально-технічних і фінансових до освітніх і психологічних. Для ефективної адвокації громади потребують не лише ресурсів, а й системної підтримки в навчанні, організаційному розвитку та зміцненні внутрішньої мотивації до дії.

Респонденти продемонстрували широкий спектр інтересів до розвитку знань та навичок, які можна умовно згрупувати у кілька ключових напрямків:

- **Адвокація та правова грамотність**
 Багато відповідей стосуються бажання поглибити знання з адвокації, законодавчих змін, написання звернень та впливу на прийняття рішень. Присутній запит на регулярні навчання для більшої кількості членів організацій, зокрема у роботі з нормативною базою та доступом до правової допомоги.
- **Інклюзія, підтримка людей з інвалідністю та ВПО**
 Значна увага приділяється створенню робочих місць, денного догляду для повнолітніх осіб з інвалідністю, доступності інклюзивної освіти, працевлаштуванню, а також підтримці жінок та дітей ВПО.
- **Проектний менеджмент і фандрейзинг**
 Поширеним запитом є навчання написанню грантів, проектних заявок, співпраця з фандрейзерами, а також створення програм на рівні громадських ініціатив. Частина респондентів вказує на потребу в двох щорічних тренінгах, щоб залучати нових учасників і підвищувати внутрішню спроможність.
- **Інституційний розвиток ГО**
 Це включає брендування та позиціонування організацій, відкриття юридичного відділу, взаємодію з фондами, стратегічне планування, впровадження соціальних послуг, а також документообіг і налагодження адміністративних процесів.
- **Цифрова грамотність та комунікації**
 Присутній чіткий запит на навчання користуванню гаджетами для побутових цілей (оплата послуг, передача показників, спілкування), а також курси з SMM для покращення онлайн-комунікації, інформування та видимості діяльності.

Запити респондентів свідчать про комплексну потребу в навчанні: від базової цифрової та правової грамотності до стратегічних питань адвокації, інституційного розвитку та проектного менеджменту. Окремо виділяється важливість підтримки батьків, осіб з інвалідністю та ВПО, що формує орієнтир на цільові освітні програми, адаптовані до конкретних груп і контекстів.

ПОТРЕБИ ГРОМАД ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ СИТУАЦІЇ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

1. Доступність фізичного середовища

Респонденти масово відзначають, що архітектурна та транспортна доступність залишається критичною проблемою. Зокрема:

- Бракує пандусів, при цьому більшість наявних не відповідають будівельним нормам.
- Відсутній доступний громадський транспорт, особливо міжміські маршрути, які є недосяжними для осіб, що пересуваються на кріслах колісних.
- Висловлено потребу у законодавчих змінах, які б зобов'язували підприємців забезпечувати безбар'єрність у визначені строки.
- Є запит на публічне висвітлення доступних і недорогих рішень, щоб змінити уявлення, що облаштування безбар'єрного простору це завжди дороге.

2. Фінансова підтримка та соціальні послуги

Багато коментарів вказують на необхідність:

- Перегляду державної та місцевої політики фінансової підтримки осіб з інвалідністю, включаючи компенсацію за послуги, якими фактично не користуються (наприклад, проїзд).
- Запровадження програм забезпечення ліками, засобами реабілітації, особливо для важкохворих і орфанних пацієнтів.
- Доступу до побутових послуг: перукар, ремонтник, прибирання території для родин, які самостійно опікуються дорослими людьми з інвалідністю.

3. Інклюзивна освіта та працевлаштування

Потреби в цій сфері включають:

- Доступ до середньої спеціальної освіти та працевлаштування для осіб з ментальними порушеннями.
- Постійний супровід у навчанні та на робочому місці.
- Створення робочих місць, денного догляду для повнолітніх осіб з інвалідністю.
- Залучення соціально відповідального бізнесу, який би навчав, працевлаштовував і супроводжував людей з інвалідністю.

4. Суспільне ставлення та культура прийняття

Коментарі респондентів свідчать про:

- Відсутність культури коректного спілкування та прийняття в закладах освіти й серед громади.
- Ізоляцію родин через стигму та осуд, зокрема, щодо дітей з інвалідністю.
- Потребу в інформаційних кампаніях, просвітницькій роботі з педагогами та змістовному контенті в соцмережах і медіа, щоб змінити суспільне сприйняття.

5. Участь та залучення

Організації звертають увагу на:

- Недостатню участь людей з інвалідністю в культурних, спортивних та соціальних заходах.
- Відсутність системного включення таких людей або їхніх представників до робочих груп при органах місцевого самоврядування.

- Подвійну ізоляцію як фізичну, так і соціальну особливо щодо людей з важкими формами інвалідності.

6. Психосоціальна підтримка

Окремі організації наголошують на:

- Необхідності постійної психологічної підтримки для родин, які опікуються людьми з психічними порушеннями.
- Потребі в навчанні з домедичної допомоги, психоемоційної стабільності, реагування на надзвичайні ситуації в умовах війни.
- Бажанні проводити денні поїздки, групову підтримку, заходи, які сприяють соціалізації та відновленню.

Висновки

Результати дослідження свідчать про наявність базового потенціалу серед організацій громадянського суспільства для здійснення адвокаційної діяльності. Більшість з них мають досвід участі у публічних процесах та взаємодії з владою, частина вже реалізовувала адвокаційні ініціативи. Представники вразливих груп, зокрема люди з інвалідністю, переважно залучаються до процесів прийняття рішень. Водночас організації стикаються з низкою бар'єрів, серед яких ключовими є нестача фінансування, кадрових ресурсів та досвіду. Незважаючи на наявність партнерств і мотивацію до дій, організаціям часто не вистачає ресурсної стабільності для системної адвокації, що вказує на потребу у посиленні їхніх спроможностей та інституційній підтримці.

Рекомендації

На основі результатів дослідження сформульовано такі рекомендації для посилення адвокаційного потенціалу організацій, що сприятиме їхньому сталому розвитку та посиленню впливу на формування інклюзивних політик.

- Посилити фінансову спроможність ОГС шляхом відкритих грантових програм, мікрофінансування адвокаційних ініціатив, підтримки базових адміністративних витрат
- Провести системні навчання з адвокації, комунікації з владою, правових аспектів, підготовки аналітичних та позиційних документів, а також з формування коаліцій і залучення медіа
- Сприяти розвитку партнерств між ОГС, органами влади, бізнесом, ЗМІ та міжнародними організаціями для посилення спільного впливу
- Інституційно підтримати ОГС, зокрема через надання технічної допомоги, кадрового підсилення та юридичного супроводу для адвокаційної діяльності
- Розвивати механізми залучення вразливих груп до процесів прийняття рішень, з акцентом на практичне включення, а не лише формальну присутність.
- Підтримувати локальні ініціативи у сфері безбар'єрності, доступу до соціальних послуг, працевлаштування та інклюзивної освіти, які були визначені пріоритетними на рівні громад.